

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Дмитро БАБЕНКО
«30» червня 2022 р.
Гарант освітньої програми
Василь ГРУБАНЬ
2022 р.

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Психологія»**

Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Освітній ступінь
Семестр
Форма здобуття освіти
Викладач

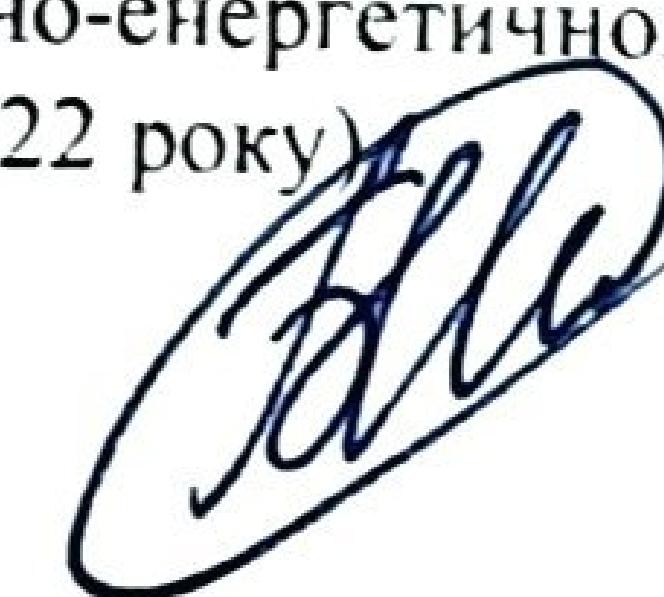
Розглянуто на засіданні вченої ради
(протокол № 10 від «20» червня
Голова вченої ради, доцент

20 «Аграрні науки та продовольство»
208 «Агроінженерія»
«Агроінженерія»
Молодший бакалавр
2 семестр
денна форма
Літвінчук Світлана Борисівна кандидат педагогічних наук, доцент
e-mail – svitlanalitvinchuk@ukr.net
інженерно-енергетичного факультету
2022 року).

Каріне ГОРБУНОВА

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-енергетичного факультету
(протокол № 10 від «07» червня
Голова науково-методичної комісії, доцент

2022 року)

Ілона БАЦУРОВСЬКА

Розглянуто на засіданні кафедри методики
професійного навчання (протокол № 11 від «24» травня
Завідувач кафедри, доцент

Каріне ГОРБУНОВА

Миколаїв
2021

1. Призначення навчальної дисципліни «Психологія»

Перехід до ринкових відносин, формування багатоукладної економіки в агропромисловому комплексі та розвиток різних форм господарювання висувають підвищенні вимоги до випускників вищих аграрних закладів освіти. Вміння працювати з людьми – важлива якість, що потрібна як молодому спеціалісту, так і керівнику виробничого колективу. Потреба в науково-психологічному обґрунтуванні діяльності людини особливо відчувається сьогодні. Психологія поступово перетворюється із вузько академічного знання на життєво важливу і потрібну науково-практичну дисципліну. В системі професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах вищого навчального закладу чільне місце посідає психологічна освіта, ефективність якої великою мірою забезпечується рівнем лекцій і практичних занять, що пропонується здобувачам вищої освіти.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти професійно-психологічних знань і вмінь, поведінки особистості в різноманітних виробничих ситуаціях, здатності аналізувати, об'єктивно оцінювати соціально-психологічні явища та процеси. Під час вивчення курсу необхідно допомогти студентам зрозуміти актуальність психологічних знань як для їх особистісного розвитку, так і для побудови власного життя і професійної кар'єри, формування життєвої компетенції. Завданнями вивчення дисципліни є: формування знань студентів про психологію як науку; підготовка майбутніх фахівців до застосування практичних навиків психологічного аналізу у власній життедіяльності та для їх професійного становлення.

Дисципліна «Психологія» ґрунтуються на таких дисциплінах як філософія, політологія, ділова українська мова.

Психологія це формування високих професійних знань та якостей у здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю «Біотехнології та біоінженерія». Призначення навчальної дисципліни полягає в тому, щоб забезпечити орієнтування здобувачів вищої освіти в специфічних психологічних складових праці (що є предметом багатьох наук). Це дозволить молодому фахівцеві, з одного боку, упевнено зберегти професійну позицію в роботі, а з іншого, взаємодіяти з представниками суміжних областей знання про працю при рішенні міждисциплінарних завдань. Майбутній фахівець дістане можливість сформувати систему наукових понять і науково впорядкованих базових уявлень про усі істотні аспекти активності людини як суб'єкта праці, що розуміється в найширшому значенні слова (і як виробництво матеріальних предметів або інформації, або корисних дій з обслуговуванням людей, по управлінню соціальними процесами).

Вивчення дисципліни «Психологія» передбачає здобуття студентами уявлень про природу психіки людини, співвідношення природних (натуральних) і соціальних (культурних) чинників становлення та розвитку особистості.

2. Мета навчальної дисципліни. «Психологія»

Психологія одна з наук про людину. Психологія (з грецьк. psyche – душа, logos – слово, знання, вчення) – наука (вчення) про закономірності розвитку, проявів психіки та їх механізми. Вона вивчає психічне життя людини в його суб'єктивних та об'єктивних проявах.

Загальна психологія – дисципліна, що дає відповіді на принципові питання, які постають перед психологією в цілому, виробити теоретичні принципи, обґрунтувати методи психологічного пізнання, сформулювати основні закономірності існування і розвитку психічної реальності. Загальна психологія вивчає сукупність теоретичних і експериментальних досліджень, що виявляють найбільш загальні психологічні закономірності, теоретичні принципи і методи психології, її основні поняття і категоріальний склад. Міждисциплінарні зв'язки: з віковою психологією, психокорекцією, соціальною, педагогічною психологією, психодіагностикою, психокорекцією та психологічним консультуванням.

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є: надання здобувачам вищої освіти систематизованих знань із психології; вивчення основних методологічних та теоретичних засад, методів дослідження психологічних явищ; формування професійної свідомості та самосвідомості; грутовне засвоєння методологічних принципів та основних понять; змісту, основних закономірностей функціонування психіки та свідомості людини; психічних процесів; індивідуальних властивостей та станів; основних детермінант формування, розвитку та поведінки особистості на різних етапах життя; набуття теоретичних та практичних навичок у психології, яка розкриває суть психічних явищ на основі найновіших психологічних досліджень, а також допомагає кожній особистості пізнати себе, розкрити свої можливості, адекватно оцінити і перетворити їх у дійсність, стати вільними у психічному, моральному, етичному та духовному самовдосконаленні; пізнати навколошній світ, формування наукового світогляду. Навчальна дисципліна надає можливість навчитися аналізувати психологічні факти та явища; планувати та організовувати психологічне дослідження; орієнтуватися в основних теоретичних напрямках сучасної психології; застосовувати знання загальної психології при вивченні інших дисциплін циклу професійної підготовки.

Дисципліна орієнтує на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей між умовами розвитку особистості та її психічним здоров'ям та гармонійністю в майбутньому, на виявлення оптимальних умов зростання повноцінної особистості.

Об'єктом її вивчення є психіка (від грецьк. psychikos – душевний).

Предмет психології – це закономірності розвитку, проявів психіки та її механізми.

Основні поняття і ключові слова: психологія, предмет психології, психіка, душа.

3. Компетентності.

«Психологія»

Загальні компетентності здобувачів (К01, К02, К05, К06) обумовлені освітньо-професійною програмою «Біотехнології та біоінженерія» й передбачають отримання відповідних результатів навчання, використання методів та форм оцінювання. Програмні компетентності включають інтегральні компетентності, загальні компетентності, фахові компетентності. Здобувачі вищої освіти повинні отримати здатність розв'язувати складні завдання та проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

К01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

К02. Здатність письмової та усної комунікації українською мовою.

К05. Здатність вчитися і володівати сучасними знаннями.

К06. Навички здійснення безпечної діяльності.

Компетенції здобувачів вищої освіти першого рівня вищої освіти (бакалаврського) у контексті навчальної дисципліни «Психологія» полягають у наступному: розкривати закономірності розвитку і прояву психічної діяльності особистості, її механізми; визначати значення природних і соціальних умов у формуванні особистості; розкривати особливості емоційно-вольової сфери особистості та її індивідуально-типологічних особливостей; усвідомлювати закономірності розвитку особистості на різних вікових етапах; визначати сутність навчання і виховання з точки зору психології; розкрити основи психології педагогічної діяльності.

4. Заплановані результати.

«Психологія»

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: предмет і завдання загальної психології; методологічні принципи і методи дослідження психіки; сутність і специфіку психічного відображення дійсності; рівні розвитку і форми прояву психіки; зміст, психологічні механізми і умови становлення і розвитку свідомості та самосвідомості людини; характеристику неусвідомлюваних психічних явищ; сутність, структуру та психологічні властивості особистості як системної якості індивіда; зміст, основні характеристики та умови розвитку когнітивної, регулятивної афективної сфер особистості; індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності) та можливості впливу на їх розвиток; зміст, структуру і види діяльності та поведінки як психологічних феноменів тощо; основні етапи становлення психології як науки;

а також:

- основні теоретичні напрямки сучасної психології;
- основні категорії, принципи, закони сучасної психології;
- методи психологічного дослідження;

Психологія. Викладач – доцент Літвінук С.Б.

- теоретичне обґрунтування проблеми виникнення та розвитку психіки у філогенезі;
- виникнення, онтогенетичний розвиток, особливості свідомості людини;
- особливості несвідомих психічних явищ;
- поняття та теорії особистості, типи особистості, структуру особистості та індивідуально-психологічні особливості;
- темперамент, характер, здібності;
- загально-психологічну теорію діяльності, операціонально-технічні та мотиваційно-особистісні аспекти діяльності;
- закономірності та механізми мотиваційного та емоційно-вольового регулювання діяльності та поведінки людини;
- психологічні теорії, механізми та закономірності пізнавальних процесів: відчуття, сприймання, уваги, пам'яті,
- мислення та мовлення, уяви людини.
- аналізувати психологічні факти та явища;
- планувати та організовувати психологічне дослідження;
- орієнтуватися в основних теоретичних напрямках сучасної психології;
- застосовувати знання загальної психології при вивченні інших дисциплін циклу професійної підготовки.

уміти: організовувати дослідження психічних явищ відповідно до методологічних принципів психології; застосовувати адекватні методи дослідження психіки; проводити науково обґрунтований аналіз психологічних фактів; пояснювати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і неусвідомлюваних психічних явищ); аналізувати психологічний зміст, структуру, психологічні механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових; застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості тощо.

Здобувач в умовах професійної діяльності повинен володіти необхідними знаннями щодо: феномену «Психологія», її елементів, суб'єктів, об'єктів, способів та методів реалізації заходів професійної діяльності; використовувати знання і розуміти складові елементи й взаємозв'язки між психологією особистості, психологією груп і організацій, психологією управління, психологією трудових відносин, методів долання кризи, використовувати знання щодо видів, способів, методів захисту від маніпуляцій свідомістю людини, вирішення конфліктів.

Отже, розвиток особистості здобувача освіти, як суб'єкта діяльності є найважливішою метою професійної освіти. В рамках професійної освіти основна увага приділяється інтелектуальному розвитку. Становлення фахівця обов'язково припускає розвиток:

- аксіологічної спрямованості і професійної свідомості;
- соціального і професійного інтелекту;
- емоційно-вольової сфери;
- позитивного відношення до світу і до себе;
- самостійності, автономності та впевненості в собі;

Психологія. Викладач – доцент Літвінук С.Б.

- професійно важливих якостей.

5. Опис.

«Психологія»

Сучасна психологія не лише посідає проміжне становище між різними науками, а часто з ними безпосередньо пов'язана, є для них засобом поєднання із життєдіяльністю людини. В центрі її уваги завжди залишається людина - головна дійова особа суспільного і світового прогресу. Тому психологія розвивається як людська теорія і практика.

Близькість психології до суспільних, природничих і технічних наук, навіть наявність галузей, що їх вона спільно з деякими з них вивчає, жодною мірою не позбавляє її самостійності. У всіх галузях психологія зберігає свій предмет дослідження, теоретичні принципи, шляхи вивчення предмета. Гарантування економідження, формування ефективних механізмів управління нею є однією з основних завдань в умовах всеохоплюючого впливу глобалізації на національну економіку.

Психологія вивчає, яким образом зовнішній вплив переходить до внутрішнього, психічного відображення і стає регулятором нашої діяльності. А також воно вивчає загальні закономірності психічних процесів і своєрідність їхнього прояву в залежності від умов діяльності і від індивідуально-типологічних особливостей людини.

Професійна компетентність персоналу є одним із найбільш важливих факторів інноваційного розвитку всіх сфер життєдіяльності, оскільки без достатньої кількості кваліфікованих фахівців неможливо забезпечити надійність і стабільність економічної системи, а також відповідну її результативність. Питання формування освіченого конкурентоспроможного менеджера з актуальним, оскільки зростанням сучасних вимог до людських ресурсів пов'язано з поглибленням ринкових відносин, структурними змінами і циклічними коливаннями в розвитку фундаментальної економіки. Міжнародний досвід свідчить про потребу формувати нові засади функціонування вищої школи, спрямовані на якісний рівень підготовки спеціалістів. Перед багатьма країнами, і Україною зокрема, постає проблема підвищення рівня освіти менеджерів, шляхом накопичення не тільки професійно спрямованих знань, вмінь і навичок, а й загальнокультурного рівня особистості. У зв'язку зі входженням України у глобальний економічний простір відбуваються постійні зміни, ускладнюються проблеми менеджменту, загострюється конкуренція, і для забезпечення інноваційного прориву в розвитку економіки України необхідний переход на якісно новий рівень управління. Це зумовлює формування нового типу менеджерів, які мають системне, нестандартне та стратегічне мислення і здатні до застосування сучасної філософії управління. Разом з тим глобалізаційні аспекти підготовки висококваліфікованих кадрів потребують подальшого теоретико-методологічного і прикладного розгляду.

Найактуальнішими з них є: удосконалення методологічних підходів до

Психологія. Викладач – доцент Літвінук С.Б.

комплексної оцінки рівня, стану та динаміки психологічної безпеки в умовах глобалізації суспільства; формування якісно нової парадигми гарантування психологічної безпеки, яка б ураховувала глобалізаційні впливи на суспільство; моніторинг та оцінка загроз і ризиків глобалізаційних процесів на психологічну безпеку фахівців; дослідження кількісних параметрів гарантування психологічної безпеки в умовах інтеграції національної економіки до світогосподарського простору; визначення основних шляхів удосконалення управління психологічною безпекою; розробка стратегії розвитку та інституціонального забезпечення психологічної безпеки на сучасному рівні розвитку глобалізаційних процесів.

Останнім часом у країні відчувається гостра потреба у професійній підготовці нового покоління управлінського корпусу, у науковому переосмисленні концепцій та технологій сучасного менеджменту у різних галузях соціальної сфери, в оптимізації державної соціальної політики, яка безпосередньо пов'язана із соціальною безпекою громадян. Забезпечення соціальної безпеки особистості і суспільства потребує від усіх соціальних інститутів постійного аналізу мінливої соціальної ситуації в суспільстві, формування, насамперед, управлінського механізму, який би дозволив своєчасно реагувати на психологічне самопочуття населення, компетентно і професійно впливати на задоволення його життєво важливих інтересів.

Кількість кредитів ECTS – 3,0

Кількість змістових модулів – 3,0

Загальна кількість годин – 90,0 год.

Рік вивчення - 1

Семестр – 2

Галузь знань - 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність - 208 «Агріінженерія»

Рівень вищої освіти – початковий (короткий цикл)

Ступень вищої освіти – молодший бакалавр

Кафедра методики професійного навчання.

Форма підсумкового контролю – залік.

Ключові слова: психологія, психіка, механізми психіки, психічні явища, психічна активність, психічні властивості, психічні процеси, психічне відображення, свідомість, самосвідомість, індивід, особистість, індивідуальність, структура особистості, направленість, активність, мотив, інтерес, ідеали, переконання, навички, цілі, установки, соціальна роль, механізми психологічного захисту.

Key words: psychology, psyche, mechanisms of psyche, mental phenomena, mental activity, mental properties, mental processes, mental reflection, consciousness, self-consciousness, individual, personality, individuality, personality structure, orientation, activity, motive, interest, ideals, beliefs, skills, goals, attitudes, social role, mechanisms of psychological protection.

Календарно-тематичний план з навчальної дисципліні «Психологія»

Таблиця 1 Теми, розподіл навчального часу, терміни виконання завдань

Змістовні модулі курсу			Теми	Розподіл навчального часу			Термін виконання, тиждень	Терміни контролюного заходу
Найменування	Обсяг, кредити	Сума балів		лекції	семінарські	самостійна робота		
Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА	0,42	8-12,0	Тема 1. Психологія в комплексі наук про людину. Предмет досліджень психології. Завдання і цілі психології. Принципи психології. Основні теоретичні категорії. Психологія в структурі професійної готовності та як компонент життєвого досвіду. Основні наукові напрями психології.	2	2	8	2	Поточний контроль по завершенню теми*
	0,42	8,0-13,0	Тема 2. Розвиток психіки і свідомість людини. Форми реагування тварин. Соціальна поведінка тварин. Виникнення і розвиток людської свідомості. Історичний розвиток людської свідомості. Випча нервова діяльність – фізіологічна основа психіки. Рефлекторна діяльність мозку. Нервові процеси в корі півкуль. Перша і друга сигнальні системи. Функції окремих частин головного мозку	2	2	8	4	Поточний контроль по завершенню теми*
Змістовий модуль 2. ОСОБИСТІТЬ ТА КОЛЕКТИВ	0,45	8,0-15,0	Тема 3. Психологія особистості. Періоди і фактори її розвитку. Поняття «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність». Психологічна структура особистості у вітчизняній та закордонній психології. Спрямованість особистості. Мотиви. Потреби та види потреб. Інтереси. Види інтересів. Світогляд і ідеали	2	2	8	6	Поточний контроль по завершенню теми*
	0,45	8,0-15,0	Тема 4. Психологія соціальних груп. Поняття спільноти та групи. Види і класифікація груп. Адаптація людини в групі. Проблеми згуртованості колективу. Соціометричні дослідження. Психологічна сутність конфлікту. Типи конфліктів, засоби врегулювання і попередження конфліктів.	2	4	6	8	Поточний контроль по завершенню теми*
ВАЛЬНИ ТА РЕГУЛЯТИВ	0,45	8,0-15,0	Тема 5. Пізнавальні психічні процеси особистості. Відчуття, їх роль у житті і діяльності людини,	2	2	10	10	Поточний контроль по завершенню теми*

Психология. Выкладки – документ. Документ к С.Б.

			види і властивості відчуттів, індивідуальні відмінності. Фізіологічні основи сприйняття. види, властивості, індивідуальні відмінності сприймань та їх розвиток. Увага, її властивості та розвиток. Пам'ять, її види, процеси, індивідуальні особливості та розвиток. Мислення, його види. Розумові операції та розвиток мислення. Поняття про уяву, її види та прийоми створення уявних образів, розвиток уяви. Види та форми уваги. Основні її властивості та розвиток.					
0,45	10,0-15,0		<p>Тема 6. Емоційно-вольові процеси особистості.</p> <p>Поняття про емоції і почуття. Значення емоцій в житті людини. Поява емоцій. Керівництво емоціями. Види емоційних станів (криза, фрустрація, стрес, афект, настрій). Види почуттів (моральні, естетичні, праксіологічні, інтелектуальні). Поняття про волю. Вольові якості особистості. Розвиток і виховання вольової активності особистості.</p>	2	4	8	12	Поточний контроль по звершенню теми*
0,46	10,0-15,0		<p>Тема 7 Індивідуально-психологічні особливості особистості. Поняття про індивідуально-психологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності). Сучасні підходи до вивчення властивостей темпераменту людини. Загальне поняття про характер і його природу. Формування та структура характеру. Характер та його акцентуації. Здібності: класифікація, стапи та рівні розвитку.</p>	2	2	10	14	Залік період заліково-екзаменаційної сесії
Всього	3,0	60-100	x	14	18	58	x	x

Примітка: *виконання здобувачем індивідуальних завдань за темою дослідження

6. Порядок та критерії оцінювання. «Психологія»

Вивчення

Вивчення навчальної дисципліни включає лекційні заняття, практичні заняття, консультації з навчальної дисципліни, самостійну роботу здобувача.

Самостійна робота здобувача включає: опанування навчального матеріалу, проведення наукових досліджень, підготовку наукових публікацій, матеріалів до щорічної наукової студенської конференції «Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України» (МНАУ, Миколаїв), виконання індивідуальних завдань.

Психологи. Выкладки – лекции. Димитров С.Б.

Таблиця 2 Оцінка за змістовні модулі, теми за видами виконання завдань

№	Змістові модулі	Кількість заходів	Оцінка в балах		Сума балів	
			min	max	min	max
	Змістовий модуль 1					
1	Аудиторна робота: аналітична оцінка, виявлення причинно-наслідкових залежностей обґрунтування напрямів гарантування безпеки проміжний контроль	6	2,0	3,0	12,0	18,0
		6	2,0	3,6	12,0	22,0
		6	3,0	5,0	18,0	30,0
2	Самостійна індивідуальна робота, публікації, есе, виступи на тематичних «круглих столах», підготовка наукових доповідів.	6	3,0	5,0	18,0	30,0
	Разом по першому змістовому модулю	x	x	x	60,0	100,0
	Разом				60,0	100,0

Здобувачі, що набрали менше 60 балів до заліково-екзаменаційної сесії не допускаються. До складання заліку такі здобувачі можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів і виконают усі передбачені програмою завдання.

Таблиця 3 Шкала оцінювання ECTS

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 4. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання	Кількість набраних балів	Оцінка за нац. шкалою	Оцінка за ECTS
Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр», що показав всебічне, систематичне та глибоке знання навчально-програмного матеріалу, вміє вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну та знайомий з додатковою літературою, яка рекомендована програмою, засвоїв взаємозвязок основних понять в їх значення для набуття професії, проявив творчі якості в розуменні, управлінні та використанні навчально-програмного матеріалу	90-100	5	A

Психологія Викладач - доцент Літвицук С.Б

11

Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр» показав повне знання програмного матеріалу; успішно виконав передбачені у програмі завдання та засвоїв літературу, яка рекомендована програмою, показав систематичний характер знань за спеціальністю, спроможний їх самостійно поповнювати та оновлювати в ході подальшої професійної самоосвіти.	82-89	4	B
Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр» вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; вміє контролювати власну діяльність, добирати аргументи для підтвердження думок, але має несуттєві помилки.	74...81		C
Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр» значну частину теоретичного матеріалу відтворює на репродуктивному рівні, пропускає суттєві помилки під час відповіді; вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною літературою, яка рекомендована програмою	64...73	3	D
Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр» не дас конкретну вичерпну відповідь, відхиляється від питання білету; не аргументує відповідь прикладами; не посилається на літературні джерела, відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та їх практичній реалізації в управлінській практиці.	60...63		E
Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр» водієс матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; має прогалини в знаннях основного програмного матеріалу; пропускає суттєвих помилок у відповідях на питання.	20...59	2	FX
Здобувач вищої освіти рівня «Бакалавр» не засвоїв матеріал у межах програм курсів дисциплін за фахом, не може відтворити навчальний матеріал	1...19		F

7. Політика курсу.

«Психологія»

Сучасне суспільство являє собою динамічну систему, що розвивається в умовах прискорення трансформаційних процесів. Тенденція до глобалізації світового простору і відкритості соціальних систем виступає каталізатором виробництва і відтворення ризиків. Процес глобалізації, що супроводжується зміною стандартів і норм в усіх сферах життедіяльності суспільства і формуванням нових соціальних інститутів, спричиняють зміну характеру взаємовідносин як між окремими індивідами, так і між індивідами та державою. Зміни в суспільній свідомості, що визначають оцінку і сприйняття соціальних цінностей, норм і правил, детермінуючих соціальну поведінку, змінюють розуміння, сприйняття і оцінку ризиків. Отже, формується певна «культура ризику», принадлежність до якої вимагає від людей готовності до постійних змін, що відбуваються як на індивідуальному, так і на загальнодержавному рівнях.

В сучасних умовах інтенсивність прояву ризиків постійно зростає, обумовлюючи готовність індивідів діяти в їх середовищі, прогнозувати можливість їх проявів, прораховувати наслідки. Виробляється необхідність формування особливого способу мислення і стилю життя, нових стратегій і специфічних форм існування в середовищі ризиків. Особливе значення у формуванні ризиків має система державно-управлінських відносин, що детермінують розуміння ризику, дис-

Психологія Викладач - доцент Літвицук С.Б

наміку соціальних і політико-економічних процесів тощо.

Актуальність тематики навчальної дисципліни «Психологія», є теоретичним фундаментом циклу психологічних дисциплін та надає можливість студентам не тільки оволодіти системою психологічних знань, а й забезпечує формування на цій основі психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; сприяє вирішенню питань побудови та організації міжособистісної взаємодії в колективі, в осмисленні найбільш ефективних методів впливу на особистість.

Самостійна робота здобувача сприяє поглибленню професійних знань, проведення поглиблених досліджень за тематикою навчального курсу. Вагомим проводження поглиблених досліджень є творчий підхід, який здобувач може реалізувати обравши тематику, яка відображає можливі загрози й гарантування безпеки держави, регіону, галузі, суспільства, особистості (захист прав і свобод). Основною метою проведення поглиблених досліджень є формування практичних навичок, вміння аналізувати процеси та явища, обґрунтовувати можливі рішення, робити висновки та узагальнювати практичні напрями нейтралізації загроз маніпулювання свідомістю на різних рівнях (від глобального до локального).

Навчальна дисципліна «Психологія» є самостійною дисципліною у процесі вивчення якої здобувач опанує різні матеріали: нормативні документи, літературні джерела з питань теоретичної сутності, методики оцінки, напрямів гарантування психологічної безпеки на різних рівнях управління, аналітичні довідки, вивчач норми міжнародного права, виконання зобов'язань, захист національних інтересів. При вивченні дисципліни використовуються можливості виконання індивідуальних завдань, підготовки наукових публікацій, формування доповідей, участі у студенській науковій конференції «Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України» (МНАУ, Миколаїв).

Здобувач повинен працювати системно, використовувати аналітичні здібності, вміти працювати з великим масивом інформації, перевіряти достовірність вхідної інформації, проводити дослідження, узагальнювати результати, доводити дісвість власних висновків, обґрунтовувати практичну значимість й можливості використання у практичній діяльності на різних рівнях управління з метою нейтралізації загроз різного характеру та гарантування економічної безпеки національної економіки.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без 3 поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної добросердечності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом

Психологія Викладач - доцент Літвінчук С.Б

оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

8. Інформаційні джерела.

«Психологія»

Основна

1. Бех І.Д. Виховання особистості. У 2-х кн. Особистісно-орієнтований підхід теоретико-технологічні засади / І.Д. Бех.–К.: Либідь. 2013.– 278 с.
2. Бондарчук О. І. Загальна психологія. / О. І. Бондарчук, О. Л. Туриніна– К.: Логос, 2004.– 140 с.
3. Власова О. І. Педагогічна психологія Навчальний посібник / О. І. Власова– К.: 2015.- 400с.
4. Волошина В.В. Загальна психологія / В.В. Волошина, Л.В. Долинська, С.О. Ставицька, О.В. Темрюк. – Практикум. – Київ: Освіта, 2016.– 279 с.
5. Дубчак Г.М. Практикум з психології: навчальний посібник / Г.М. Дубчак, Н.Г. Рудюк. – Чернівці: 2016. – 359 с.
6. Дуткевич Т.В. Загальна психологія (Концепти лекцій): навч. посібник / Т.В. Дуткевич. – Кам'янець-Подільський: Медобори, 2012. – 96 с.
7. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. (Практикум): навч. посібн. для пед. спец. / Т.В. Дуткевич, Л.П. Скорич. – Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2017. – 160 с.
8. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навчальний посібник. / Заброцький М.М.–Тернопіль: Навчальна книга, Богдан. 2014.– 112 с.
9. Загальна психологія: Підручник для студентів вищ. навч. закладів / С.Д.Максименко, В.О.Соловійко. – К.: МАУП, 2011.– 256с.
10. Кайдалова Л. Г. Психологія : навч.-метод. посіб. [для студентів спеціальності «Фармація»] / Л. Г. Кайдалова, Н. В. Альохіна, Л. В. Пляка. – Х. : В-во НФаУ, 2013. – 206 с.
11. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка. – Х. : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки. 2018. – 134 с.
12. Кайдалова Л.Г. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. – Х.: НФау, 2018.– 140 с.
13. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навчальний посібник. / С.Б. Кузікова. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2016.– 384с.
14. Куценко Я.М. Феномен «Психічного вигорання» в особистісному і професійному аспектах. / Я.М. Куценко // Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції та національні особливості (PLSWTNP): Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю, 22 травня 2020 р., 2020, №. – с.63-66.
15. Максименко С. Д. Загальна психологія./ С. Д. Максименко– Вінниця: Нова книга. 2004. – 701с.
16. Максименко С.Д. Експериментальна психологія. (Дидактичний тезаурус). Навч.

Психологія Викладач - доцент Літвінчук С.Б

- посіб / Максименко С.Д., Носенко Е.Л. –К.: МАУП, 2012. – 128с.
- 17.Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. / В.В. Москаленко– К: Центр навч. літ-ри, 2015. – 624с.
- 18.Орбан-Лембрік Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник./ Л.Е. Орбан-Лембрік – К.:Академвидав, 2015.– 448с.
- 19.Основи психології / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця.– К.: Либідь, 2012. – С. 9-45.
- 20.Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дъяконов Г.В. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І.Пашукової.– К.: Знання, 2017. – 204 с.
- 21.Психологія: Конспект лекцій для студентів / Мартинюк І.А., Полозенко О.В., Стажневич В.І.– К.: Вид. центр НАУ, 2016. – 80 с.
- 22.Савчин М.В. Вікова психологія: Навчальний посібник/ М.В. Савчин, Л.П. Василенко–К.: Академвидав., 2016. – 360 с.
- 23.Цигульська Г.Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим. Курс лекцій. Навчальний посібник. / Г.Ф. Цигульська – К.: Наукова думка. 2018. – 189с.

Допоміжна

1. Будянский Н.Ф. Психология в управлении и бизнесе. / Н.Ф. Будянский – Одеса, Феникс, 2018. – 316 с.
2. Гольштейн А.. Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам / Володимир Хомик (пер.з англ.). – К. : Либідь, 2013. – 520с.
3. Джонсон Девід В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування / Володимир Хомик (пер.з англ.). – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2015. – 288с.
4. Кондратьєва В.І. Теорія збереження ресурсів Стівена Хобфолла: подолання складних життєвих ситуацій. / Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції та національні особливості (PLSWTNP): Матеріали Всеукраїнської наук.-пр. конференції (з міжнародною участю. 22 травня 2020 р., 2020. №. – с.58-61.
5. Лапшова Н.С. Соціометричний статус як чинник поведінки особистості у конфліктних життєвих ситуаціях // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю. 22 травня 2020 р., 2020.– с.69-72.
6. Ложкін Г.В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика:навчальний посібник. / Г.В. Ложкін, Н.І. Пов'якель – К.:ВО «Професіонал», 2016. – 416с.
7. Максименко С. Д. Розвиток психіки в онтогенезі: У 2 т. – К.: Форум, 2016. – Т.1. – 319 с.; Т.2. – 335 с.
8. Основи психології: Підручник / За ред О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К.: Либідь, 2018. – 632 с.
9. Роменець В.А. Історія психології ХХ ст.: Навч. посібник. / В.А. Роменець, І.П. Маноха – К.: Либідь, 2017. – 992 с.

Психолог. Викладач – доцент Літвінчук С.Б

- 10.Семиченко В.А. Психологія особистості./ В.А. Семиченко – К.: Видавець Ешке О.М., 2018. – 427 с.
- 11.Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій: практичний посібник / за наук. ред. Т.М. Титаренко / НАН України, Інститут соц. та політичної психології. – Кропивницький : ІмекслТД, 2019. – 220 с.
- 12.Технології роботи організаційних психологів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /За заг.ред. Л.М.Карамушки.– К.:Фірма «ІНКОС», 2015.– 366с.
- 13.Федорчук В. М. Соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача» / В. М. Федорчук –Кам'янець-Подільський : Абетка, 2018. – 240 с.

Інтернет-джерела:

- www.psi.webzone.ru – психологічний словник
www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України
www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури
www.neuro.org.ua – електронна енциклопедія психології
www.osvita.org.ua – освітній сайт
www.allbest.ru/union – союз освітніх сайтів
<http://chitalka.info> – студентська електронна бібліотека
<http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія (українська)
www.ukrbook.net – сайт Книжкової палати України
www.lib.com.ua - електронна бібліотека
www.otrok.ru – електронна педагогічна енциклопедія
www.nbuu.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського

9. Доступ до матеріалів.

«Психологія».

Матеріали з навчальної дисципліни узагальнено у освітній платформі Moodle. Бібліотека Миколаївського національного аграрного університету . Репозитарій Миколаївського національного аграрного університету . Офіційні сайти для збору та обробки інформації (інтернет- джерела).

Силабус

з навчальної дисципліни

підготовлено:

кандидат педагогічних наук, доцент

Світлана ЛІТВІНЧУК

10. Додатки

Психолог. Викладач – доцент Літвінчук С.Б

Додаток А

Таблиця А 1 Інформація про обов'язкові освітні компоненти
ОПП «Агронженерія»

Назва освітнього компонента	НПП	Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення наведіть відомості щодо нього
Психологія	Доцент Літвінчук С.Б.	Освітній компонент забезпечений матеріально-технічно та інформаційно

Таблиця А 2 Зведенна інформація про викладача

Назва освітнього компонента	НПП	Стаж науково-педагогичної роботи	Обґрунтування
Психологія	Літвінчук С.Б.	Загальний стаж – 38 років. Науково-педагогічний – 14 років	<p><i>Наукові публікації, включені до переліку фахових видань України:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Наукова стаття на тему: «Особливості застосування комп'ютерних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців» (ЧНУ ім. П. Могили, 2015 р.). Наукова стаття на тему: «Педагогічні умови вдосконалення професійної підготовки у вищий школі (Видавництво «Наукові записки», серія «Педагогіка», Чорноморського національного університету ім. П.Могили, 2016 р.). Наукова стаття на тему: «Дидактичні аспекти професійної підготовки студентів – аграріїв». (Зб. наукових праць «Педагогічні науки» - ХДУ, 30 жовтня, 2017 р., м. Херсон) Журнал включено до наукометричної бази даних Index Copernicus. Республіка Польща. Наукова стаття на тему: «Інноваційні підходи до проектування цілей навчання у вищий школі. (В науковому журналі «Молодий вчений», Херсон, 30 грудня 2017 р.) Наукова стаття на тему: «Продуктивні основи цілеутворення в контексті Болонського процесу. (Зб. наукових праць «Педагогічні науки» - ХДУ, 27 грудня, 2018 р., м. Херсон. Журнал включено до наукометричної бази даних Index Copernicus. Республіка Польща). Наукова стаття на тему: «Формування професійних компетенцій майбутніх фахівців» (Зб. наукових праць «Наукові праці», серія «Педагогіка» - ЧНУ ім. П. Могили (м. Миколаїв). Журнал розміщений в Ulrich's Periodical Directory. Індексовано в Google Scholar, травень 2019 р., м. Миколаїв)

Психологія Викладач – доцент Літвінчук С.Б.

7. Наукова стаття на тему: Соціально-педагогічні фактори продуктивної підготовки майбутніх фахівців-аграрів. (Зб. наукових праць «Наукові праці», серія «Педагогіка» - ЧНУ ім. П. Могили (м. Миколаїв). Журнал розміщений в Ulrich's Periodical Directory. Індексовано в Google Scholar, травень 2019 р., м. Миколаїв)

8. Наукова стаття на тему: Модульно-компетентністні технології підготовки майбутніх агронженерів відповідно до вимог Болонського процесу. (Зб. наук. праць «Вісник аграрної науки Причорномор'я», Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, лютий 2020 р.).

9. Наукова стаття в збірнику Всеукраїнської науково-методичної конференції «Могиліанські читання – 2019» (ЧНУ ім. П. Могили, 13-15 листопада 2019 р.) «Стимулювання пізнатавального інтересу до вивчення технічних дисциплін»

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

1. Літвінчук С.Б. Методика викладання у вищий школі і Болонський процес. курс лекцій / С. Б. Літвінчук – Миколаїв МНАУ, 2014. – 212 с.

2. Літвінчук С.Б., Шевчук О.С. Методика викладання у вищий школі / С. Б. Літвінчук. – Миколаїв МНАУ, 2014. – 328 с.

Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:

1. Приймала участь у роботі наукових семінарів (переддачністів) з питання апробації дисертаційного дослідження (ЧНУ ім. П. Могили та Миколаївський національний аграрний університет, з педагогіки, доц. Петренко), жовтень 2016 р., 2018 р. Приняла участь у 2-х наукових семінарах.

Наявність виданих науково-методичних посібників, методичних рекомендацій:

1. Підготовка та видання методичних рекомендацій для студентів із дисципліни «Інженерна психологія» (2017 р.).

2. Підготовлено та видано конспект лекцій із дисципліни «Інженерна психологія» (2018 р.).

3. Підготовлено та видано методичні рекомендації для студентів із дисципліни «Вища освіта України і Болонський процес» (2019 р.).

4. Підготовлено та видано методичні рекомендації для студентів із дисципліни «Психологія» (2019 р.).

Керівництво науковою роботою:

1. Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком «Актуальні проблеми сучасної освіти».

Психологія Викладач – доцент Літвінчук С.Б.

2. Керівництво студентами, які приймають участь у I, II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із дисципліни «Педагогіка» серед студентів технічних, аграрних ВНЗ:

- Іваненко В.С. Формування креативного мислення у майбутніх інженерів-педагогів.
- Демченко А.В. Дистанційне навчання студентів у закладах вищої освіти в контексті Болонського процесу.
- Зубова В.С. Інформаційно-комунікаційні технології в інтерактивному програмному середовищі.

Приймала участь у роботі наукових конференцій:

1. Участь у Всеукраїнській науково-методичній конференції „Могилянські читання – 2015: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти“. Публікація на тему: „Педагогічні засади формування технічного мислення студентів у вищих навчальних закладах“. Приймала участь у роботі наукового семінару з питання апробації дисертаційного дослідження
2. Приймала участь у науковій конференції: Внутрівузівська науково-практична конференція (27 квітня 2017 р.) „Формування технічного мислення студентів у вищих навчальних закладах“.
3. Опубліковано тези доповіді на внутрівузівську конференцію на тему „Сучасні підходи до організації продуктивного навчання студентів у вищих закладах освіти“ (квітень, 2017)
4. Приймала участь у написанні колективної польської монографії «Соціально-економічні аспекти сталого розвитку регіонів» (розділ 5, частина 5.2 Підготовка майбутніх фахівців до роботи в умовах нової української школи. Академія менеджменту і адмініструування в м. Ополе, Польща, 29 грудня 2017 р.): Моделювання професійної підготовки студентів з використанням комп’ютерних технологій.
5. Прийняла участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Психологія і педагогіка на сучасному етапі розвитку наук: актуальні питання теорії і практики» (15-16 грудня 2017 р., м. Одеса): Моделювання змісту та оновлення шляхів навчання технічним дисциплінам у вищій школі.
6. Прийняла участь у ХХ Всеукраїнській науково-методичній конференції «Могилянські читання» (ЧНУ ім. П. Могили, м. Миколаїв, 13-17 листопада 2017 р.): Модульно-компетентністна технологія навчання у вищій школі.

Психологія. Викладач – доцент Літвінчук С.Б

7. Прийняла участь у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Професійна педагогічна освіта: теорія, досвід, перспективи» (РДГУ, м. Рівне, 26-27 жовтня 2017 р.)

Отримала сертифікат учасника Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Професійна педагогічна освіта: теорія, досвід, перспективи». Формування професійних компетенцій майбутніх фахівців

8. Прийняла участь у вузівській науково-практичній конференції (МНАУ, м. Миколаїв, 25-26 квітня 2018 р.)

Модульно-компетентністні особливості процесу навчання майбутніх фахівців

9. Приймала участь у написанні колективної польської монографії «Концептуальні таади та тенденції розвитку соціально-економічних процесів» (розділ 3, частина 3.3. Європізаційні процеси в сучасному освітньому просторі психолого-педагогичні аспекти Академія менеджменту і адмініструування в м. Ополе, Республіка Польща, 5 грудня 2018 р.)

«Соціально-педагогичні аспекти навчання студентів».

10. Приймала участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки» (16-17 листопада 2018 р., м. Одеса)

«Діяльністні аспекти процесу професійної підготовки майбутніх фахівців»

11. Приймала участь у Всеукраїнській науково-методичній конференції «Могилянські читання - 2018» (ЧНУ ім. П. Могили, м. Миколаїв, 13-17 листопада 2018 р.)

«Дидактичні аспекти професійної підготовки студентів-аграрів в умовах Болонського процесу»

12. Приймала участь у Причорноморській регіональній науково-практичній конференції «Розвиток українського села – основа аграрної реформи в Україні» (МНАУ, м. Миколаїв, 25-26 квітня 2019 р.)

«Навчання упродовж життя у контексті Болонського процесу»

13. Приймала участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Львівська педагогічна спільнота», розділ «Педагогічні науки», м. Львів «Педагогічна технологія формування технічного мислення» (жовтень 2019 р.)

Участь у професійних об’єднаннях за спеціальністю:

1 Участь у «Могилянських читаннях» та науковим виступом (ЧНУ ім. П. Могили, листопад, 2019 р.)

Психологія. Викладач – доцент Літвінчук С.Б

		<p>2. Підвищення кваліфікації на кафедрі прикладної та вищої математики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова з 16 листопада по 17 грудня 2015 року. Наявний сертифікат.</p> <p>3. Підвищення кваліфікації в Національному університеті біоресурсів і природокористування, ННП післядипломної освіти з 20 березня по 5 квітня 2019 року за напрямом «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності». Наявне свідоцтво про підвищення кваліфікації. Тема «Методичне обґрутування модульної системи організації навчального процесу та рейтингового контролю знань з дисципліни «Інженерна психологія».</p>
--	--	---

Таблиця А3 Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання
«Психологія»

Результати навчання:	Методи навчання:	Форми оцінювання:
У результаті вивчення курсу необхідно засвоїти психічні явища, ідентифікувати психологочні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	За джерелом знань: виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, практичні заняття.	Система оцінювання знань з дисципліни складається з поточного й підсумкового контролю
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	За характером навчально-пізнавальної діяльності: дискусії, тематичні «круглі столи», участь в конференціях і вебінарах, дослідницька діяльність	Поточний контроль знань здобувачів проводиться з використанням індивідуальних завдань, які виконує здобувач індивідуально або у групі.
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тч з використанням информаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	За дидактичними завданнями: методи організації навчально-пізнавальної діяльності, методи оцінки та перевірки результатів	Підсумковий контроль знань проводиться за результатами вивченого матеріалу, отриманих балів. За навчальним планом передбачено залік з навчальної дисципліни
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		Передбачено підготовку тез доповідей, наукових публікацій, виступи на широчинних тематичних наукових конференцій для здобувачів «Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України» (МНАУ, Миколаїв) березень-квітень
Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги		Здобувач повинен працювати системно, використовувати аналітичні здібності, вміти працювати з великим масивом інформації, перевіряти достовірність вхідної інформації, проводити дослідження, узагаль-
Формулювати мету, завдання		

Психологія Викладач – доцент Літвінчук С.Б

дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедур дослідження.
Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника
Складати та реалізовувати план консультивативного процесу з урахуванням специфики запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

илювати результати, доводити дієвість власних висновків, обґрунтовувати практичну значимість її можливості використання у практичній діяльності на різних рівнях управління з метою нейтралізації загроз різного характеру та гарантування психологічну безпеки суспільства.

Психологія Викладач – доцент Літвінчук С.Б